

รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหา
ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

นางสาวณัชชานุช สุดชาติ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้
ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
ชื่อผู้วิจัย นางสาวณัชชญา สุขชาติ
หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก
ปีที่พิมพ์ 2566

บทคัดย่อ

รายงานผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกครั้งนี้ ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก (Research : R1) โดยใช้การสำรวจด้วยแบบสอบถามจากผู้บริหาร จำนวน 97 คนและครูผู้สอน จำนวน 217 คน 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก (Development : D1) โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก (Research : R2) โดยการจัดประชุมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 217 คน และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก (Development : D2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ ครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 1 คน จากสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ปีการศึกษา 2565 จำนวน 131 แห่ง เพื่อประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม และการแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 4) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 5) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนาครูผู้สอน เรื่อง การแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน ตามรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก มีค่าความเชื่อมั่น 0.85 6) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาครูผู้สอน เรื่อง การแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน และ 7) แบบประเมินความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{Modified}$) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) การร่วมตัดสินใจ 2) การร่วมคิดวางแผน 3) การร่วมดำเนินการ 4) การร่วมประเมินผล และ 5) การร่วมรับผลประโยชน์ ตามลำดับ

2. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการและแนวคิดของรูปแบบ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 เนื้อหาของรูปแบบ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 การใช้เทคโนโลยีส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยที่ 2 การเตรียมความพร้อม สื่อเทคโนโลยี หน่วยที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หน่วยที่ 4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และ หน่วยที่ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนที่ 4 กลไกของรูปแบบ ส่วนที่ 5 การประเมินผล และ ส่วนที่ 6 เงื่อนไขการใช้รูปแบบ

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามส่วน พบว่าทุกส่วน มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน ตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาในระดับมากที่สุด

5. ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการรูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลการสร้าง และการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก ซึ่งได้ดำเนินการในปีงบประมาณ 2566

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย รศ.ดร.รัชก ศแสงภักดีจิต ผศ.ดร.ประยุทธ์ ชูสอน ผศ.ดร.พิทักษ์ จันท์เจริญ ดร. สมใจ วิเศษทักษิณ ดร.ประพัทธ์ รัตนอรุณ ดร.สุวิทย์ มูลคำ น.ส.จุฑารัตน์ ศรีนวลปาน ดร.จตุภูมิ เขตจัตุรัส และดร.ชนธิป ทั้ยแป ที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการตรวจสอบยืนยัน และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยในสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) และได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ตลอดจนขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครนายก ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดีขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายที่มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่อย่างดียิ่งด้วยความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดความสำเร็จเป็นที่ ประจักษ์ ทำให้การส่งเสริมด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนและการจัดประสบการณ์ของคุณครูมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพึงพอใจตลอดจน มีแนวโน้มที่จะพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

คุณค่าและประโยชน์ของผลงานทางวิชาการฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเป็นเอกสารแนวทางสำหรับผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาในการ บริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยสืบไป

นางสาวณัชฌานุช สุตชาติ

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก